

ՕՏԱՐ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ՀԱՅԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ИНОЯЗЫЧНЫЕ ИСТОЧНИКИ
ОБ АРМЕНИИ И АРМЯНАХ

ՕՏԱՐ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ՀԱՅԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

20

FOREIGN SOURCES ABOUT ARMENIA AND ARMENIANS

Մատենադարան

Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի ինստիտուտը և
«Մատենադարանի բարեկամներ» բարեգործական հիմնադրամը
երախտագիտություն են հայտնում
Մաֆֆի Մոհամադ Մոհամուդ Շահրազադին (Սիրիա)
սույն գրքի տպագրությունը հովանավորելու համար:

Matenadaran

Mesrop Mashtots Institute of Ancient Manuscripts and
“Friends of the Matenadaran” Benevolent Fund
express their gratitude to
Makki Mohamad Mohamud Shahrazad (Syria)
for sponsoring the publication of this book.

MATENADARAN
MESROP MASHTOTS INSTITUTE OF ANCIENT MANUSCRIPTS

ARABIC SOURCES

IV

MAMLUK SOURCES OF THE HISTORY OF CILICIAN ARMENIA (I)

IBN ʿABD AL-ZĀHIR

**TRANSLATIONS FROM THE ARABIC ORIGINALS,
THE PREFACE AND NOTES BY**

GAGIK DANIELYAN

YEREVAN-2021

**ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ
ՄԵՍՐՈՊ ՄԱՇՏՈՅԻ ԱՆՎԱՆ ՀԻՆ ԶԵՌԱԳՐԵՐԻ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ**

**ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ
Դ**

**ԿԻԼԻԿՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ
ՄԱՄԼՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶԲԵԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ (I)**

ԻԲՆ ԱԲԴ ԱԼ-ԶԱՀԻՐ

**ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԲՆԱԳՐԵՐԻՅ,
ԱՌԱՋԱԲԱՆԸ ԵՎ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ՝
ԳԱԳԻԿ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆԻ**

ԵՐԵՎԱՆ-2021

ՀՏԴ 93/94
ԳՄԴ 63.3
Ա. 821

*Հրատարակվում է Մեսրոպ Մաշտոցի անվան
Մատենադարանի գիտական խորհրդի որոշմամբ*

Մատենաշարի խմբագրական խորհուրդ՝

*Ա. Մեքենյան (խորհրդի նախագահ), Վ. Տեր-Ղևոնդյան (խորհրդի նախագահի
տեղակալ), Ռ. Ղազարյան, Ռ. Սաֆրաստյան, Է.-Մ. Շիրինյան, Գ. Մուրադյան,
Ա. Շահնազարյան, Ա. Բողոյան (խորհրդի քարտուղար), Բ. Կոստիկյան*

Հատորի խմբագիրներ՝

պ.գ.դ. Ազատ Բողոյան և պ.գ.դ. Վահան Տեր-Ղևոնդյան

Արաբական աղբյուրներ Գ: Կիլիկյան Հայաստանի պատմության մամուլյան
Ա. 821 սկզբնաղբյուրներ (I) / Իբն Աբդ ալ-Ջահիր; Թարգ. բնագրերից, առաջաբանը և
ծանոթագրությունները՝ պ.գ.թ. Գագիկ Դանիելյանի.- Եր.: Մատենադարան,
2021.- 339 էջ:

Գիրքը նվիրված է հայ-մամուլյան ֆաղափական և դիվանագիտական հարա-
բերությունների ուսումնասիրության համար կարևորություն ներկայացնող մամ-
ուլյան պատմագրության արաբալեզու սկզբնաղբյուրներին: Հետազոտության
հիմնական մասում ներկայացված են թարգմանական ֆաղվածքներ Մամուլյան
պետության գահին նստած երեք սուլթանների օրոք արժունի դիվանապետի պաշ-
տոնը զբաղեցրած Մուհի ալ-Դին իբն Աբդ ալ-Ջահիրի երկերից, որոնք արժեա-
վոր տեղեկություններ են պարունակում Կիլիկյան Հայաստանի 1260-1292 թվա-
կանների պատմության բազմաթիվ դրվագների վերաբերյալ: Հեղինակն իր հա-
ղորդումների մեծ մասը շարադրել է որպես իրադարձությունների անմիջական
մասնակից և ականատես:

Գիրքը նախատեսված է հայագետների, միջնադարագետների, աղբյուրա-
գետների և Կիլիկյան Հայաստանի պատմությամբ հետաիրավողների համար:

ՀՏԴ 93/94
ԳՄԴ 63.3

ՕՏԱՐ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ՀԱՅԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
20

ԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ
Դ

ԿԻԼԻԿՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ
ՄԱՄԼՈՒՔՅԱՆ ՍԿԶԲՆԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ (I)

ԻԲՆ ԱԲԴ ԱԼ-ՉԱՀԻՐ

*Էջադրումը և ձևավորումը՝ Հասմիկ Մխիթարյանի
Հրատարակչական խմբագիր՝ Հայկ Համբարձումյան*

ISBN 978-9939-9257-2-1

9 789939 925721

*Մատենադարան
Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի ինստիտուտի
հրատարակչական բաժին
ՀՀ, Երևան, Մաշտոցի պող. 53, հեռ. (+374) 10 513033
publishing.matenadaran@gmail.com*

*Չափը՝ 60x90 ¹/₁₆: Ծավալը՝ 21 ¹/₄ տպ. մամուլ:
Տպաքանակը՝ 200 օրինակ:*

Տպագրվել է

ՈՍԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆՑԻ
ՏՊԱԳՐԱՏՈՐՆ - ԳՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

www.veprint.am